

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

číslo: 8

24. února 2013

Cena: 8 Kč

SEDMÝ ROČNÍK PROJEKTU MENE TEKEL

Mene Tekel

Bliží se zahájení mezinárodního festivalu Mene Tekel s tématem „umění v nesvobodě“. V pořadí již sedmý ročník festivalu proti totalitě, zlu a násilí, pro paměť národa, se uskuteční ve dnech 25. února – 3. března v Praze. Již posedmé jsou k oživení paměti a (s)vědomí české společnosti připravena svědectví bývalých politických vězňů, odraz doby totality v umění, diskuze, odborné pohledy historiků, filmové a televizní dokumenty, knihy, výpovědi vězňů a žen, rozsudky, dopisy, i pohledy současných dětí... Program letošního kulturně-vzdělávacího projektu je velmi obsáhlý; vybrala jsem jen několik setkání a vystoupení, o kterých se domnívám, že by čtenáře a potencialní účastníky mohly zajímat.

Hned na pondělí je plánována v Galerii Karolina UK na Ovocném trhu vernisáž výstavního projektu „Umění v nesvobodě“, jehož součástí je například expozice *Dopisy ze Sibíře psané na březové kůře*, představující tragické události lotyšských dějin 20. století, kdy byli obyvatelé Lotyšska deportováni do táborů nucených prací. Dále pak cyklus obrazů z *Jáchymovského pekla*, ze zaniklých uranových dolů a lágrů, v nichž strávil čtyři roky český spisovatel, politický vězeň a disident Karel Pecka. Ve své tvorbě se většinou zabýval vězeňskou tematikou – psychologicky zaměřenými studii vězňů, kteří zápasí o přežití s okolím i sami se sebou. Jeho samizdatovou tvorbu představí příspěvek z fondu Libri prohibiti. V rámci projektu bude uvedena kniha *Český a slovenský komunismus (1921–2011)* ukazující výsledky současného výzkumu vybraných aspektů historie tohoto režimu v Čechách a na Slovensku, komunistické strany i vztahu společnosti k této ideologii. Výstavu, na kterou se mohou návštěvníci přijít podívat až do 7. března (deně od 10 do 18 hodin), obohatí projekce dokumentů. Například dokumentární cyklus o ekonomovi a novináři Jiřím Hejdrovi, jenž byl ve

známém procesu s Miladou Horákovou odsouzen na 25 let vězení, kde napsal celkem dva tisíce sto veršů – *Sonety ze stínu šibenice*. Pro kritický postoj ke komunistickému režimu byl odsouzen i aktér dalšího dokumentu, *Mládež patří nám*, katolický kněz Antonín Huvar, jenž se před uvězněním i po propuštění věnoval práci s mládeží a skauty, vedení exercicií, kázání...

Zaniklý svět Karla Pecky v režii Pavla Štingla je pokusem nejen autobiograficky popsat podivný osud českého spisovatele, ale i reflektovat poměrně nedávnou epochu z úhlu pohledu pozorovatele „za oponou či za ostatním drátem“... Dramatický osud sochaře Jaroslava Šlezingra, jenž je například autorem sochy prezidenta T. G. Masaryka v Jihlavě, vězněného za nacismus i komunismus, líčí dokument *Zaváté šlépěje*.

Šokující skutečnosti odhaluje snímek *Zabití pro orgány. Tajné transplantací obchody čínskému státu* o odebírání životně důležitých orgánů vězňům svědomí v Číně.

Jako v minulých letech bude účastníky slavnostního zahájení festivalu hostit náš chrám sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí (zprávu o tomto

Dokončení na str. 3

Bolzanovu cenu získal absolvent Husitské teologické fakulty UK

Posledního dne měsíce ledna proběhlo v malé aule Karolina každoroční vyhlášení laureátů tzv. Bolzanovy ceny. Rektor univerzity zde popřál třem studentům, kteří ve svém oboru dosáhli vynikajících výsledků. Jeden z nich, Mgr. Martin Dekarli, je absolventem naší Husitské teologické fakulty a cenu získal za svou disertační práci o Janu Husovi – *Myslet církev a svobodu. Prolegomena k Husově ekleziologii a morální teologii*. V následujícím rozhovoru mluví M. Dekarli o své práci a vizích do budoucna:

Mým záměrem bylo zrekonstruovat pojetí církve (čili teorii společnosti) a některé morálně teologické aspekty – jako je teorie poslušnosti a jednání – v celém kanonickém literárním díle Mistra Jana Husa. Podařilo se mi v obou otázkách prokázat nejenom Husovu úzkou návaznost na dílo Johna Wyclifa, ale i některé subtilní a podstatné odlišnosti. Problematika vlivu Johna Wyclifa na dílo Jana Husa se u nás stala součástí politického diskursu, v jehož pozadí stály také spory mezi Čechy a Němci. Někteří dřívější němečtí historikové zastávali stanovisko nepůvodnosti Husova myšlení či husitství. Naproti tomu čeští historikové ve stopách

Františka Palackého a Tomáše Garrigua Masaryka obhajovali Husovu původnost. Pomocí současných hermeneutických metod jsem v obou zvolených okruzích ukázal podobu fenoménu transformativní recepce. Konkrétně: jakým způsobem Hus jako implicitní čtenář mnoha Wyclifových děl pracuje s tímto textovým materiálem.

V první části jsem detailním způsobem odkryl Husovy názory na církev a společnost, ve druhé části své práce jsem se zaměřil na morální teologii (teorie poslušnosti a jednání). V této partii jsem zdůvodnil motivace a teoretické postoje, které

Dokončení na str. 3

Milé sestry a bratři, milí čtenáři,

přicházejí poslední únorové dny a s nimi i další číslo Českého zápasu, tentokrát částečně barevné. Úpravu ústřední rada schválila na svém posledním zasedání a my věříme, že tento krok pozvedne kvalitu našeho týdeníku, oživí jeho vzhled a potěší i vás čtenáře. Víme, že ještě důležitější je však obsah, a budeme se proto snažit o jeho zlepšení, abyste časopis četli rádi a těšili se, až ho v neděli dostanete ve svém sboru či již o několik dní dříve do schránky. Často kolem sebe slyšíme, že tištěná média jsou dříve či později odsouzena k zániku, neschopná konkurovat médiím elektronickým, ať už aktuálností či cenou. Možná, že taková doba skutečně nastane... Věříme nicméně, že dokud tomu tak není, má smysl snažit se pro vás čtenáře přinášet informace ze života církve, našich věřících i společnosti kolem nás. Samozřejmě, že zde dvojnásob platí věta „chybí-li tvé přispění, marné je mé snažení“, jak praví autor písně Dobrý Pane Ježíši. A tak nám nezbyvá než doufat, že tomu našemu lidskému snažení – z naší i vaší strany – ano, o vaše názory, podněty a nápady velmi stojíme – Bůh pomůže. Na titulní stranu prvního barevného čísla jsme vybrali fotografii sboru naší církve v Českých Budějovicích na Palackého náměstí.

K DEVÁDESÁTINÁM JANA EVANGELISTY BÖHMA

V neděli 3. března 2013 se dožívá devadesát let bratr Jan Evangelista Böhm, jehož služba v naší církvi započala 1. září 1952.

Bratr J. E. Böhm se narodil v Praze, kde také po ukončení školy a učebního kurzu zpočátku pracoval jako administrativní úředník v chemických závodech. V roce 1949 se stal úředníkem Bavlňánských závodů v Hronově a zde ho zastihlo volání církve. Rozhodl se stát kazatelem z povolání a vstoupil do kazatelského kurzu. Po jeho absolvování byl nakrátko ustanoven nejprve v Hlinsku, pak v Chrudimi a nakonec v České Skalici. Po složení druhé odborné bohoslovecké zkoušky byl ve Sboru Páně v České Skalici 31. května 1959 vysvěcen patriarchou Františkem Kovářem na kněze. Na podzim téhož roku byl ustanoven farářem v Žamberku, kde působil do roku 1966. Jeho

nejdelší souvislá služba na místě faráře je pak spojena s místem pro nás zvláště vzácným, totiž s Vysokým nad Jizerou, kde sloužil až do roku 1987. A právě zde mi dovozte vložit osobní vzpomínku. Koncem šedesátých let jsem byl jako kluk několikrát na dětském táboře, který se konal na faře a přilehlých pozemcích v nedaleké Zlaté Olešnici u sestry farářky Zdenky Schubertové pod vedením Zdeňka Svobody, Josefa Špaka a Radka Hobzy. Tam jsem se s bratrem farářem poprvé setkal. Jeho koníčkem totiž bylo „kouzlení“, a to bylo něco pro nás děti. Byl kouzelníkem, jehož představení nás neobyčejně zaujalo. O rok později však nepřijel na náš tábor, ale naopak my jsme jeli do Sboru Dr. Karla Farského ve Vysokém nad Jizerou. Jako děti jsme se samozřejmě zase těšili na kouzelníka a ve svém očekávání jsme nebyly zklamány. Přišlo však ještě jedno překvapení navíc. Jak jistě víte, v tamějším sboru je instalováno muzeum prvního patriarchy naší církve a bratr

farář dokázal nám dětem vyprávět o životě Karla Farského a počátcích naší církve způsobem, který v nás probudil stejný zájem jako jeho „kouzlení“. Když jsem pak později sám vedl děti, nejednou jsem si na něj vzpomněl. Posledním působištěm, již jako pracujícího duchodce, se stal opět Žamberk, kde svou službu ukončil odchodem do trvalého důchodu v září roku 2002. To však samozřejmě neznamená, že by církev zmizela z jeho života a on ze života církve. Společenství církve a Husův sbor v Žamberku je pro něho i nadále rodinou, s níž je pevně spojen nejen svou vírou v toho, který je jejím úhelným kamenem, ale i vzájemnými bratrskými a sesterskými vztahy. Dá-li Bůh, pak právě v jejím obecnství poděkujeme spolu s bratrem farářem v Husově sboru v Žamberku v den jeho narozenin v neděli 3. března při bohoslužbách od 9.15 hodin za 90 let jeho života i padesátiletou aktivní službu v církvi. **Štěpán Klásek, královéhradecký biskup ČCŠH**

O posledním rozloučení

Jako by Pán některým svým obzvlášť věrným a oddaným služebníkům chtěl usnadnit vstup do svého království. Může se rozhodnout, že je povolá skoro současně, aby se přes ten veliký předěl vynesli, jako by kráčeli bok po boku a byli si vzájemnou oporou.

Věříme ovšem, že tam, kde už nejsou žádné pozemské spory, žádné pachtění a usilování, ale klid a mír, nám bude všem dobře. Ale přece jenom je to veliké tajemství... Tušíme, doufáme, ale víme? Nevíme. Co když při vážení našich zdejších činů, i toho, co jsme měli udělat, ale neudělali, bude jednou naše bilance velmi nepříznivá? Jako děti jsme se rádi drželi za ruku – pro ten pocit bezpečí. I v takovém zásadním kroku do zcela jiné formy existence, jako je odchod z tohoto pozemského světa, možná dopřeje Pán svým oblíbeným služebnícům, aby se pomyslně držely za ruku.

V brněnském Husově sboru na Botanické jsme se tak v rozpětí několika málo dnů rozloučili se dvěma sestrami, které po dlouhá desetiletí spoluvytvářely klima vzájemné lásky a opory všem potřebným. Sestra farářka Květoslava Bezdičková i sestra Věra Pudichová, manželka emeritního biskupa Karla Pudicha, odešly na prahu letošního roku téměř současně, podobně jako v září 2011 bratr MUDr. Luděk Skála a sestra Vladislava Burgetová. A opět byl sbor naplněn skoro do posledního místečka – snad jako v dobách úžasného zakladatelského rozmachu naší církve ve třicátých letech.

To druhé z obou letošních rozloučení se konalo 7. února, kdy po mnoha pošmourých dnech vysvitlo opatrné předjarní slunce, a v celém tom závěrečném smutečním shromáždění po obřadu před sborem bylo cosi nesmírně útěšného. Lidé postávali a vůbec neměli tendenci se rozcházet. Mladá farářka, která nepochází z Brna, dokázala pronést smuteční proslov s takovou mírou znalosti a empatie, jako by tu byla chodila do nedělní školy a dobře sama zažila vše, o čem byla řeč. A dokázala navodit atmosféru díky za naplněný život a smíření s vůlí Hospodinovou – tak podobnou, jako panovala při překrásné smuteční bohoslužbě na počest sestry farářky Bezdičkové, na níž se v závěru minulého týdne sešli skoro všichni duchovní brněnské diecéze a nechyběl ani bratr patriarcha.

Je v tom spirituální rozměr, vděčnost za vše dobré a duchovní usmíření, jaké nemůže zprostředkovat ani sebelepší laické rozloučení v krematoriu. Obě dobré a laskavé sestry si takovou vzpomínku věru zasloužily.

Pavla Váňová

Z kazatelského plánu II. neděle postní

Hospodine, pamatuj na svoje slitování, na své milosrdenství, které je od věčnosti; ať nade mnou moji nepřátelé nejásají. Bože, vykup Izraele ze všeho soužení!

ŽALM 25,6.2B.22

První čtení: Genesis 15,1–6

Tužby postní:

2. Aby nám dal sílu sebe sama zapřít, svůj kříž pokorně nést a Krista následovat, modleme se k Hospodinu.
3. Aby si upřímným pokáním a vnitřní očistou naše srdce proměňoval, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože Vykupiteli, ty nejlépe znáš naše slabosti, a proto tě prosíme: Chraň nás na těle i na duši, abychom se oprostili od zlého myšlení i konání! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Filipským 3,17–4,1

Evangelium: Lukáš 13,31–35

Verš k obětování: Přísloví 21,30

Verš k požehnání: Žalm 106,4

Modlitba k požehnání:

Bože Vykupiteli, s modlitbou jsme dnes přišli k tobě, prameni vody živé, a tys nás posílil svátostným pokrmem a nápojem. Požehnej nám, ať neklesáme pod břemenem životních zkoušek! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 60, 101, 179, 182

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ

Setkání se vzkříšeným Pastýřem Ježíšových ovcí

1

Jan 21,15–19

William Barclay: The Daily Study Bible, The Gospel of John, vol. 2, The Saint Andrew Press Edinburgh, 1. Ed. 1955, revised ed. 1975, reprint 1977, 1981.

Uvedená stať evangelia předkládá scénu, na kterou Petr jistě nikdy nezapomněl.

Nejprve se zamysleme nad otázkou, kterou Ježíš Petrovi položil: „Šimone, synu Janův, miluješ mne víc než ti zde?“ Možná, že se Ježíš svou otázkou vrátil k té noci, kdy Petr řekl: „Kdyby všichni od tebe odpadli, já nikdy ne!“ (Matouš 26,33). Možná, že jemně připomněl, jak si tehdy Petr myslel, že on jediný dokáže být věrný, a jak potom jeho odvaha selhala. Na to Petr odpoví prostě: „Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.“

Ježíš se takto zeptal třikrát. Byl pro to důvod. Bylo to třikrát, kdy Petr zapřel svého Pána, a bylo to třikrát, kdy mu Pán dal novou šanci, aby svou lásku k němu projevil.

Ježíš ve svém milostivém odpuštění dal Petrovi možnost, aby ze své paměti vymazal trojí zapření trojím prohlášením své lásky.

Měli bychom si uvědomit, co tato láska Petrovi přinesla. Přinesla mu

úkol: „Jestliže mě miluješ, pak celý život odevzdej péči o ovečky a beránky mého stáda.“ Jestliže opravdu milujeme Ježíše, pak to můžeme dokázat jen tím, že milujeme také druhé lidi. Láska je tím největším privilegiem na světě, ale přináší s sebou i největší odpovědnost. Tato láska přinesla Petrovi také kříž. Ježíš mu řekl: „Když jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodil jsi, kam jsi chtěl. Ale až zestárneš, vztáhneš ruce a jiný tě přepáše a povede, kam nechceš.“ To řekl, aby mu naznačil, jakou smrti oslaví Boha (J 21,18). Opravdu přišel den, kdy Petr v Římě zemřel pro svého Pána – také on šel na kříž. Dokonce žádal, aby k němu byl přibit hlavou dolů, neboť pravil, že není hoden zemřít tak, jak zemřel jeho Pán. Láska dala Petrovi úkol a přivedla ho ke kříži. Láska vždycky zahrnuje odpovědnost a vždycky zahrnuje obět. A my – pokud nejsme připraveni přijmout od Krista úkol a vztít i jeho kříž – pak ho ve skutečnosti nemáme rádi.

Jistě to nebyla náhoda, že Jan tuto událost zaznamenal. Učinil tak proto, aby Petra vykreslil jako velkého pastýře Kristova lidu. Mož-

ná právě tuto skutečnost si lidé v prvotní církvi potřebovali uvědomit. Pro některé byl velkým mužem Pavel, protože on prochodil s evangeliem o Kristu celou řadu zemí. Ježíšův rozhovor u jezera připomíná, že také Petr měl v církvi své významné místo. Neuměl své myšlenky vyjadřovat jako Jan. Podle novozákonních zpráv necestoval tak daleko a neriskoval dobrodružství tak jako Pavel. (Teprve pozdější legenda, kterou uvádí historik Eusebius, vypravuje o tom, jak apoštolové losovali, ve které části světa bude který z nich působit. Zdá se, že Petr kázal Židům rozptýleným v Pontu a Galatii, Bithynii, Kapadocii a Asii a nakonec přišel do Říma.) V každém případě čestný a nádherný úkol dal Petrovi sám Kristus – aby byl pastýřem jeho ovcí. A právě tady můžeme jít v Petrových šlépějích. Nemusíme umět teologicky myslet jako Jan. Nemusíme se vydávat na konec světa jako Pavel. Ale každý z nás může vést někoho ze svých bližních, aby nezabloudiv, a každý z nás může krmit beránky Kristovy pokrmem Božího slova.

Přeložila: Jiřina Kubíková

Nad Písmem

JAK VNÍMÁME OSUD CÍRKVE DNES?

L13,34–35

„Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabiješ proroky a kamenuješ ty, kdo byli k tobě posláni, kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti, tak jako kvočna shromažďuje kuřátka pod svá křídla, ale nechtěli jste! Hle, ve svém domě zůstanete sami. Pravím vám, že mě neužijete, dokud nepřijde chvíle, kdy řeknete: Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově.“

Sestry a bratři, Pán Ježíš nás svolává svým slovem, které slyšíme a vykládáme při bohoslužbách, při liturgických modlitbách, při doznání vin, při společném stolování. Touží nás shromažďovat a tvořit z nás svůj lid, své tělo, svou církev. Toužíme po tom i my a shromažďujeme se k němu radostně o nedělich?

Pán Ježíš svolává svou církev také při sněmu, při jednáních církevního zastupitelstva, každé jednotlivé diecézní rady a každé rady starších. Máme se k němu sbíhat jako kuřátka ke kvočně. Podvečer tvá čeládka, co k slepicí kuřátka, k ochraně tvé hledíme, laskavý Hospodine. To jsme se mnozí modlili od okamžiku, kdy nám rodiče četli Broučky od Jana Karafiáta. (V našem Zpěvníku se tuto modlitbu můžeme modlit i zpěvem, č. písně 277.)

My však spíše umlčujeme proroky, nevražíme mezi sebou a nenasloucháme tichému Ježíšovu hlasu, ale hlasitým řečníkům. Bojujeme mezi sebou, protože prosazujeme lidské nápady, rozhodujeme pragmaticky,

tedy jak se to hodí nám, ale tím zase od Pána Ježíše utíkáme, odpadáme, protože ho nechceme slyšet, tím méně poslouchat a následovat. Ano, i my jsme v církvi umlčeli mnohé věrné Kristovy služebníky a dodnes se tváříme, jakoby toho nebylo, nebo že to udělali a způsobili jiní. Teď je přece jiná doba a my musíme řešit aktuální problémy a situace. Dnešní Ježíšovo slovo se na nás přece nevztahuje, vztahuje se jen na Židy či na Jeruzalém. Nebo ne?

Slavíme dnes neděli s latinským názvem „reminiscere“ – „rozpomeň se“.

Neprosme jen Pána Boha, aby se rozpomenul na svá slitování s námi, ale rozpomeňme se také my, kde všude naše slitování chybí – v rodinách, v náboženské obci, mezi die-

cézemi, vůči ústřední radě a jejímu úřadu atd.

Seběhneme se ke svému Pánu, nebo zůstaneme navždy sami. To přece nechceme! Naopak chceme mít občanství v nebesích a odtud také očekáváme vítězný příchod Spasitele, Pána Ježíše Krista (Fp 3,20). Chceme nejen při nedělní liturgii volat „Požehnaný, jenž přichází k nám jménem Páně“, ale prožívat, že to skutečně Hospodin sám se v Ježíši Kristu zjevuje uprostřed nás a v nás. Ať nám pokorné rozjímání v postní době dopomůže k vnitřní proměně, aby to na nás viděli a z našeho chování poznávali lidé kolem nás. Pak se z nás bude radovat i náš Bůh, jehož vyznáváme, ctíme a milujeme jako svého Otce. **Eva Mikulecká**

**Otče a Pane náš,
sledujeme dění kolem nás
a snažíme se na něj správně reagovat.
Prosíme, zbavuj nás naší pragmatičnosti,
až někdy i vypočítavosti,
našich lidských obav a nelásky.
Naopak dávej nám poznávat radost z toho,
když jsme ve tvém jménu
a pod tvými křídly shromáždění
a ty tehdy můžeš skrze nás
prosazovat svou věc
a své království v nás a mezi námi.
Amen.**

SEDMÝ ROČNÍK PROJEKTU...

Dokončení ze str. 1

zahájení přineseme v některém z dalších čísel časopisu), kde je již podruhé přivítá pražský biskup David Tonzar. V pondělí od 15 hodin zde zazní muklovská hymna a promluví někteří z pořadatelů.

V pražském Bio Konvikt-Ponrepo (Bartolomějská 11) si během týdne připomeneme padesátá léta minulého století výstavou filmových plakátů, cyklem českých budovatelských komedií (například *Veselým souborem* s prvorepublikovými herci Jaroslavem Marvanem, Theodorem Pištěkem) a rovněž filmovým dokumentem režisérky Dzintry Geky

Sibiřská bilance. Klub Vagon na Národní třídě 25 se k programu připojuje hudební přehlídkou *Rockem proti totalitě* a výstavou fotografií a obrazů zachycujících vývoj a pronásledování čínské meditační praxe Falun Gong. Když podle vládních statistik počet lidí věnujících se Falun Gongu dosáhl 70 milionů a tak o 15 milionů převýšil počet komunistů, bývalý čínský vůdce Ťiang Ce-min nařídil hnutí vyhladit. Praktikující Falun Gongu v Číně jsou tak zavíráni do věznic a pracovních táborů...

Tradiční rekonstrukce soudního procesu se odehraje v Porotní síni Vrch-

ního soudu na Pankráci v sobotu od 16 hodin; půjde o proces s Karlem Peckou, který ztvární posluchači Právnické fakulty UK a herec Petr Pospíchal.

Tradičně celý festival ukončí ekumenická bohoslužba v katedrále sv. Víta na Pražském hradě, které se zúčastní pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka, předseda Rady Církve bratrské Daniel Fajfr, synodní senior Českobratrské církve evangelické a předseda ERC Joel Ruml a další představitelé církvi včetně zástupce naší Církve československé husitské.

redakce

(dle webových stránek projektu)

Bolzanovu cenu získal ...

Dokončení ze str. 1

v kritických letech 1409 až 1415 vedly Jana Husa k odmítnutí papežské poslušnosti. Ukázal jsem, že Husův neoblomný existenciální postoj, který skončil jeho tragickým upálením, vychází z jeho teoretických názorů a jejich dodržování. Kromě toho jsem v úvodních partiích sledoval některé křivky vývoje raného myšlení české reformace, například vliv Matěje z Janova, a recepci Wyclifova myšlení na pražské univerzitě na přelomu čtrnáctého a patnáctého století. V příloze jsem připravil i historicko-kritickou edici pražské kwestie o platonských ideách jednoho z německých nominalistických mistrů.

Byl jste překvapen, když vám přišlo oznámení o tom, že letošním laureátem Bolzanovy ceny se stáváte právě vy?

Musím říci, že ano, má práce byla dosud hodnocena především v za-

hraničí, protože jsem poslední dva roky strávil na různých zahraničních univerzitách. Díky tomu jsem měl více školitelů z řad zahraničních vědců. Ve Freiburgu im Breisgau mě vedli profesor Peter Walter a profesor Maarten J. F. Hoenen, v Kolíně nad Rýnem profesor Andreas Speer, v Mnichově profesor Thomas Ricklin. Byla to velmi úspěšná mezinárodní spolupráce a každý ze školitelů k mému disertačnímu projektu přistupoval svým osobitým způsobem. Myslím si, že toto vše se v mé práci samozřejmě projeví.

Jak přistupují k práci zahraniční vědci?

Největší rozdíl oproti českému prostředí je skutečná důkladnost v přístupu k materiálu, v metodologii a v práci s literaturou. Doktorand musí pracovat se širokým aparátem nejenom sekundární literatury. Třeba v Mnichově ještě kladli důraz na preciznost, snažili se mě vést k vní-

M. Dekarli (vlevo) s rektorem UK

mání souvislostí v širším historickém i současném kontextu a uvědomovat si rozdíl mezi současností a minulostí.

Čemu byste se rád věnoval ve svém výzkumu v budoucnu?

Nyní přepracovávám svou disertační práci do knižní podoby a rád bych ji publikoval. Pokud budu mít možnost, chtěl bych se detailněji zabývat nominalistickým myšlením na pražské univerzitě ve čtrnáctém století, především recepci textů Jana Buridana a Marsilia z Inghenu. Jedná se o období před působením Jana Husa, které je doposud badatelsky v podstatě nezpracované.

Zdroj: iforum.cuni.cz

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ

Zkoušky

Zkoušky jsou mimo jiné závislé i na štěstí. Zvláště ty, v nichž jde o to, jakou otázku si při nich vytáhnu. Takže jsem celou cestu z Valdic do Hradce Králové myslil na to, co bych si vytáhnout nechtěl. Jeli jsme totiž na zkoušky ze Starého zákona, které jsou součástí kurzu vzdělávání laiků naší církve. Byli jsme tři: dva valdičtí vězňi a „náš“ kaplan Aleš Jaluška. Na diecézi nás čekal bratr biskup Štěpán Klásek a ještě jeden frekventant. Po úvodních formalitách se na stole objevilo devět papírů s testy. Který si vzít??! Sáhl jsem po jednom, obrátil ho a ulevilo se mi: jedna z otázek se týkala mých oblíbených žalmů! Chtěl jsem začít psát – a najednou na mne skočila mrcha tréma: čtvrt století jsem žádnou zkoušku nedělal. A na téhle mi moc záleželo. Dostal jsem kvůli ní vycházku z věznice a měla dokázat, že jsem se opravdu učil. Trémo, zmiz! Pane Bože, pomoz! Nějak se mi povedlo se rozepsat a konečný výsledek zněl: chvalitebně! Bezva, ale proč a koho chválit? Bratra biskupa za úsměvnou pohodu, bratra kaplana Jalušku za hodiny trpělivosti při výuce, vedení věznice za možnost to celé vůbec absolvovat i z Valdic. Ale za co mne? Za to, že jsem byl při zkoušce rozklepaný jak babiččin sulc? Že jsem si na mnohé vzpomněl až při civilním obědě? Asi za to, že bylo nač si vzpomenout. A tak jsem já i druhý Valdičák Jirka vzdali chválu Hospodinu.

Zdeněk Mišík

P. S. Jirka měl trému menší.

LEGIONÁŘ HRDINA PLUKOVNÍK JOSEF JIŘÍ ŠVEC SE VRACÍ DO PRAHY

Sbor pro obnovu pomníku Hrdinům od Zborova na Spořilově usiluje po řadu let o obnovu dvou významných historických památek na československé legionáře. Jak jsme již o tom psali v Národním osvobození, na pražském Pohořelci na Hradčanech stál majestátný pomník velkému hrdinovi, Sokolovi a legionářskému veliteli plk. Josefu Jiřímu Švecovi. Byl vojákem a horlivým pracovníkem Sokola, který jej vyslal v roce 1911 jako učitele tělocviku do carského Ruska, aby tam zakládal vyučování tělocviku na školách. Po vypuknutí první světové války bojoval v České družině a později se stal velitelem československých legií na Rusi. S nimi prodělal památnou bitvu u Zborova dne 2. července 1917. V květnu 1918 převzal velení 1. pluku československých legií. Když unavení a bolševickou agitací rozvrácení vojáci odmítli splnit jeho rozkaz postavit se postupu bolševiků, spáchal jako velitel divize dne 25. 10. 1918 na stanici Aksanovo sebevraždu zastřelením. Za dob nacistické okupace v roce 1940 byl pomník na příkaz německého náměstka pražského primátora dr. Josefa Pfitznera odstraněn spolu s dalšími pomníky československých legionářů, např. pomníkem Hrdinům od Zborova na Spořilově.

Po dlouhých sedmdesáti dvou letech se nyní vrací model pomníku plukovníka Josefa Jiřího Švece do matičky Prahy. Krátce před Vánocemi dne 18. prosince 2012 přivezli zástupci Sboru pro obnovu věrný model sochy do staroslavného paláce Žofín, kde jej poprvé spatřili zastupitelé Městské části Prahy v čele se starostou, bratrem ing. Oldřichem Lomeckým. Stručný výklad o postupu při zhotovení padesáticentimetrového modelu podal statutární zástupce Sboru bratr ing. Vladimír Prchlík. Vyjádřil při této příležitosti představitelům této historické části Prahy I a zástupcům Magistrátu hlavního města Prahy díky za finanční podporu projektu obnovy pomníku. Vyslovil přesvědčení, že se projekt podaří uskutečnit u příležitosti 100. výročí od založení legií v roce 1914, a to v rámci projektu „LEGIE 100“.

Model pomníku je dílem sochaře MgA Petra Holuba. Socha je zhotovena z umělé hmoty zvané acryl s bronzovou patinou. Podstavec je z dřevotřískové desky polepené umělohmotnou tapetou se vzorkem žuly. Mistrovské dílo v modelové velikosti plně odpovídá návrhu původního tvůrce, sochaře Otakara Švece, který mimo jiné byl i autorem Stalinova pomníku na Letenské pláni v Praze. Podstavec navrhl architekt Bedřich Feuerstein. Další práce bude spočívat ve zvětšení modelu, a to na 3,60 m u podstavce ze dvou druhů žuly a na 3,75 m sochy ze sádry, a poté odlití z bronzu. Původní pomník byl zničen a ani jeho soutěžní model nebyl nalezen. Bratr Jan Vlasák, člen Sboru, získal potřebnou fotodokumentaci v archivech.

Z nalezených materiálů rekonstrukční projekt pomníku pro odbor výstavby Městské části Praha I provedl Ing. Václav Janáček. Také vlastní postava plk. Švece je odvozena z dobových fotografií tohoto hrdiny. Dále bratr Jan Vlasák zorganizoval výběr a volbu vhodné postavy o velikosti plk. Švece. Za tuto mravenčí práci mu patří náš upřímný dík! S podporou vedení Československé obce legionářské se podařilo v krejčovství historických vojenských stejnokrojů v Moskvě opatřit repliku původního vojenského pláště ruského legionáře.

Tímto činem se uzavírá první část úsilí Sboru pro obnovu pomníku plk. J. J. Švece na pražském Pohořelci. Nyní nás čeká další práce při uskutečňování přípravy a zhotovení sochy a jejího základu za podpory městských orgánů v oblasti kultury a péče o historické památky naší slavné minulosti. Obrátíme se proto opět na starostu Městské části Praha I ing. Oldřicha Lomeckého a na představitele hlavního města Prahy v čele s primátorem doc. MUDr. Bohuslavem Svobodou, CSc. se žádostí o další finanční podporu s cílem dokončení díla obnovy pomníku Josefa Jiřího Švece v jubilejním legionářském roce 2014.

Vladimír Prchlík

NAŠE RECENZE

Miroslav Matouš: Píseň o podobě srdce. Emart 2012. Kresby Ludmila Jiřincová, grafika Jakub Kubů.

„Ten její obličej má podobu srdce, žasla naše dávná přítelkyně, pozorně hledíc na zasklený snímek tmavovlasé patnáctileté dívky. Ano, její sličná tvář má opravdu tvar symbolu lásky. Stala se později mou ženou. Bylo jí osmdesát, když mi před pěti lety odešla na věčnost. Dívám se novým pohledem: jak to, že jsem si dávno neuvědomil sám tu podobu srdce?“

Těmito slovy uvádí Miroslav Matouš útlou knížku. Když se dívám na půvabnou fotografii dívky hned na první straně knihy, musím uznat, že její tvář opravdu odráží onu známou podobu srdce. A když čtu dál, mám pocit, že nešlo jen o podobu vnější, dívka jako by jí vyzářovala celou svou bytostí a o srdce šlo vlastně v celém životním příběhu manželů Matoušových. Vše začalo před mnoha lety, když zavítal do Ostroměře a na kole jej minula „dívka v červeném kabátku“. Setkání druhého dne bylo osudové: následoval vztah přerušovaný jen několika odloučeními, láska, „živena rozměrem víry“, o které vydal autor svědectví již ve své autobiografii „Putování rosou a prachem“ a o které zvláště milým,

sobě vlastním, jednoduchou symbolikou prostoupeným způsobem, vypráví v „Písní o podobě srdce“. Na rozdíl od Putování zde dějová linie ustupuje, autor vybírá jen určité události a okamžiky, na jejichž pozadí nechává plynout svá vyznání. Některé verše najdeme i v jiných souborech, o jiné se básník se čtenářem dělí poprvé. Autor v nich líčí nejen myšlenky a pocity své duše, ale mnohdy i to, co cítila a jak uvažovala jeho milá, v hloubce svého nazírání. Řečeno s filosofem, vyvolává to dojem, jako by ona vytvářela onu aristotelskou látku a mistr básnickou formu; slovy Masaryka hovořícího o své ženě – „Dával jsem jí vědění, ona mne formovala.“ Výsledek onoho spojení posuďte sami:

Své každé hnutí, každý dech jsem jenom Tobě zasvětila a ve svém bdění, ve svých snech bych ráda s Tebou věčně byla i tam, kde tuším druhý břeh...“ „Věř, netušila jsem, že slova, chudobky skromné dívčích úst, když zná je duše básnickova, do plně krásy mohou růst, a i když byla prostou větou, teď nově ve verši mi kvetou. A blaží mne, že svatý cit dovedls básni vyslovit. Některé myšlenky přitom svou veršovanou podobu získaly až v době, kdy básník zůstal sám, probíraje se dávnými

dopisy z mládí a různých období života... S otevřeným srdcem své milé sdílel bratr Matouš i přemýšlení o Bohu, duchovních věcech a hodnotách, v ní pak našel věrnou životní průvodkyni, která jej podpořila v nejrůznějších životních situacích, stála mu po boku coby učitel náboženství, kazatel, duchovnímu, vedoucímu tábora „milíčovských dětí“, ale i v těžších dobách komunismu, kdy byl vyloučen ze služeb v církvi.

Vztah oněch dvou duší vlastně nikdy neskončil, trvá i přes vzdálenost místa a času; to, co by filosof patrně označil za transcendenci smrti, Miroslav Matouš vyjádří slovy: *Bůh-li mne vedl, ona, jež mi schází, jak anděl provázela mne, to vim, a jistě nadále mne doprovází, již osvěcena světlem nebeským.* Jistý zásah „nadpřirozena“ lze ostatně vytušit i za událostmi, za kterých kdysi autor svou milou potkal, kterak k ní byl přiveden, jak ostatně i on sám věří: „Jaké pozoruhodné časové shody a sledy událostí nás přivedly k sobě! Jsou tajemná propojení lidských osudů. Někdy si toho nejsme vědomi, jindy, zřídka, lze zachytit znamení sounáležitosti v čase a patrně i mimo čas...“ Jak řekl básníkův vzácný přítel Bohuslav Foerster: „Není náhod.“ Klára Břeňová

BÁSNÍKOVO VYZNÁNÍ

ZPRÁVY

Smutná zpráva

Oznamujeme, že si náš Pán povolal do svého věčného království dlouholetého faráře náboženské obce Chrudim, bratra Mgr. Zdeňka Lulka. Rozloučení proběhlo 15. února v Husově sboru v Chrudimi. Prosíme všechny, kteří jste bratra Zdeňka znali, o vzpomínku při bohoslužbách.

Rada starších NO Chrudim

Pěvecké sbory, přijďte do Prahy!

Srdčně vás zveme k účasti na Festivalu duchovní hudby 2013. Již XIV. ročník festivalu se tradičně uskuteční v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze 5. července od 16 hodin. Přihlášky budeme přijímat do 28. února 2013. Váš program by neměl přesáhnout deset minut. Setkáte se zde s řadou dalších pěveckých sborů z náboženských obcí, získáte nové kontakty a uslyšíte, co, kde a jak v naší církvi zpíváme. Festival se těší značnému zájmu posluchačů a stal se již nedílnou součástí pražského hudebního léta.

Přihlášky posílejte na adresu:

Kulturní rada ČČSH, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6 nebo e-mailem: jiri.vanicke@ccsh.cz

Marketa.Hlasivcova@post.cz

Pozvánka

Církev československá husitská si vás dovoluje pozvat na prezentaci publikace MISTR JAN HUS v proměnách času a jeho poselství víry dnešku, která se koná pod záštitou paní starostky Městské části Praha 2 Mgr. Jany Černochové v úterý 26. února od 17 hodin v prostorách Novoměstské radnice v Praze.

Program:

- Zahájení – patriarcha ThDr. Tomáš Butta, Th.D.
 - Představení knihy – prof. ThDr. Zdeněk Kučera, Dr.h.c.
 - Mistru Janovi s láskou, literárně-hudební pořad Alfreda Strejčka a Margit Klepáčové
 - K Husovu výročí 2015 – prof. ThDr. Jan Blahoslav Lásek, Dr.h.c., děkan HTF UK
 - Společný zpěv chorálu Jezu Kriste, štědrý kněže
 - Poděkování a zakončení.
- Akce se koná v rámci husovského trienionu, vstup volný. (red)

Exegetický seminář

Srdčně zveme duchovní i laiky na exegetický seminář k velikonočním textům. Seminář se uskuteční ve středu 20. března od 9.30 hodin

1415–2015

M. JAN HUS

v Komenského sále budovy ÚÚR, Wuchterlova 5, Praha 6. Seminář povedou opět vyučující na katedře bibliotiky HTF UK – doc. Jiří Beneš, Th.D. a Mgr. Jiří Lukeš, Th.D.

Závazné přihlášky zasílejte na adresu: kristyna.mlynkova@ccsh.cz nebo na tel. 720 404 778.

Kristýna Mlýnková

Beseda v Chlumci n. C.

Beseda Spiritualita východu s archimandritou ThDr. Markem Krupicou Th.D. o východních církvích, víře, liturgii a dalších aspektech života východu se uskuteční dne 27. února 2013 od 18 h v Husově sboru, Klicperovo nám. 75.

Rostislav Kotrč

Kniha esejů a modliteb

Milé sestry a bratři, chtěli bychom vás upozornit, že knihu esejů a modliteb „Čtyřiatřicet zamyšlení“ vydanou nakladem fy RITAS s.r.o. v nakladatelství VN Praha, lze objednat na dobírku za cenu 120 Kč + poštovné u autora, Stanislava Kubína. Telefon 724 921 736, e-mail kubin.stanislav@volny.cz (red)

Doteky v Liberci

Zveme na faru Církve československé husitské v Liberci (nám. Českých bratří 35/2) na setkání v rámci projektu DOTEKY – Nový cyklus INTERVIEW. Pátek 22. února v 17.30 hodin. Hosta 2. večera nového cyklu, spisovatelku, literární historičku PhDr. Radku Denemarkovou zpovídá publicistka Jana Švecová. Režie Stanislav Kubín, vstupné 50 Kč. Projekt je realizován za podpory Ministerstva kultury ČR a Kulturního fondu statutárního města Liberec. (sk)

Policistova modlitba

Máte-li ve svém okolí věřící či hledající policisty nebo strážníky městské policie a chtěli byste je oslovit, nabídnout jim kontakt na vaši náboženskou obec či Křesťanskou policejní asociaci, může k tomu posloužit nedávno vydaný leták Policistova modlitba.

Pokud máte o tyto letáky zájem, můžete je bezplatně získat na adrese Křesťanská policejní asociace, Klicperovo nám. 75, 503 51 Chlumec nad Cidlinou, nebo na emailové adrese: rostislav.kotrc@ccsh.cz. Do objednávky stačí uvést počet letáků a adresu dodání. Bližší informace na webových stránkách www.kpacz.cz

Rostislav Kotrč

Večerní bohoslužba

Zveme vás na bohoslužbu, která se uskuteční v pražském Sboru A. Schweit zera (U Michelského mlýna 27) 3. března od 19 hodin. (red)

ČKA v Prostějově

Ve středu 13. března v 17 hodin se v přednáškovém sále naší církve v Prostějově koná přednáška „Hořet, ale nevyhořet!“ Přednášet bude MUDr. František Havlát. (red)

Návštěva v sochařské škole v Hořicích

Na Střední průmyslové škole kamenické a sochařské v Hořicích se zaměřují klauzurní práce studentů na téma „Cesta ke smíření“ k Husovu jubilejnímu roku 2015. Besedy se studenty o osobnosti českého reformátora a jeho významu se v prosinci loňského roku zúčastnili prof. Petr Piřha a prof. Zdeněk Kučera. Dne 29. ledna 2013 navštívil školu bratr patriarcha Tomáš Butta a mohl si za účasti pana ředitele Ing. Josefa Moravce a pedagogů prohlédnout již modely v hlíně. V sochařském zpracování husovského námětu se objevují symboly kalicha, knihy, holubice, spojených rukou, srdce, smířícího kříže, brány a další. Některé práce jsou i figurálními plastikami a představují Jana Husa jako postavu z gotické doby. Ze studentských prací bude vybrána jedna, která je určena pro město Kostníc. I další práce naleznou své uplatnění a některé z nich mohou být umístěny i ve sborech naší církve. Vedoucími pedagogy jsou ak. soch. Dagmar Štěpánková, ak. soch. Michal Moravec a Mgr. Jitka Jezberová, Ph.D. Bratr patriarcha předal panu řediteli nově vydanou publikaci o mistru Janu Husovi.

A nebudete muset chodit za rabínem

„A nebudete muset chodit za rabínem“ – právě takový název dali autoři výstavy o počátcích hebrejského knihtisku v našich zemích, která je do konce února otevřena v Galerii R. Guttmana na Starém Městě pražském v Jáchymově ulici. Název velmi trefně vystihuje míru vlivu knihtisku na zvyšování podílu laiků na obecné vzdělanosti a její „demokratizaci“, a je citátem z jednoho z padesáti vystavovaných exemplářů – světových unikátů, které dokumentují skutečnost, že je tomu již 500 let, co byla vytištěna první hebrejská kniha ve střední Evropě. Tou nejstarší je modlitební kniha (sidur) vydaná v Praze v prosinci 1512. Od té doby vycházely hebrejské knihy v Praze a později také v Prostějově, Brně a Mikulově až do první poloviny 20. století. Co pro nás křesťany může být velmi zajímavé, je spolupráce hebrejských a křesťanských tiskařů i způsob, jakým byla realizována, o kterém výstava také podrobně informuje. Jak uvedla kurátorka výstavy O. Sixtová ve zprávách na internetových stránkách Českého rozhlasu (www.rozhlas.cz/nabozenstvi/zpravy), „dokonce nejstarší hebrejské knihy se nejspíš tiskly v křesťanských tiskárnách, např. Kramáře Severina, který ji pronajímal tiskařům různých denominací, snad kromě katolíků“. Velice zajímavé komentovala O. Sixtová také problematiku ilustrací a s tím spojeného zobrazování v hebrejské tradici, které vždy souviselo s prostředím konkrétní židovské komunity: „Obecně panuje představa, že židé nesmějí zobrazovat lidskou tvář – není to pravda, vlastně to bylo spojeno s tím, kde, v jaké době a v jakém majoritním prostředí žili. Takže například kdybyste se podívala na rukopisy, které vznikaly uprostřed majoritní islámské společnosti, tak jsou pouze tak ornamentální, jako ta islámská iluminace. A naopak středověké hebrejské rukopisy, které vznikaly v Itálii nebo ve Francii, jsou bohatě ilustrované figurativními motivy, jsou tam nahé postavy... Ten vkus nebo to, co bylo únosné, přípustné pro židy, bylo ovlivněno tím, co bylo únosné a přípustné pro tu společnost, která žila okolo.“ Návštěvníci výstavy mají jedinečnou možnost prohlédnout si vybrané knihy v podobě digitální v multi-mediální sekci, kde najdou i pozoruhodné informace o lidech kolem hebrejského knihtisku, jednotlivých tiskařích, ilustrátorech, editorech i autorech textů. A pokud se někdo chce ponořit ještě hlouběji do studia této problematiky, k dostání je též publikace „Hebrejský knihtisk v Čechách a na Moravě“. red

K VÝSLEDKŮM KONTROLY HOSPODAŘENÍ ČČSH S PROSTŘEDKY ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Na základě protokolu o výsledku kontroly provedené Ministerstvem kultury ČR ze dne 3. 11. 2011, ve kterém bylo vysloveno podezření z neoprávněného užití příspěvku ze státního rozpočtu, provedl Finanční úřad pro hlavní město Prahu kontrolu využití peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu Ministerstvem kultury ČR na rok 2010. Vyslovujeme lítost nad skutečností, že průběh kontroly MK ČR byl ovlivněn anonymním dopisem a protokol o výsledku kontroly byl neoprávněně předán sdělovacím prostředkům, což vyvolalo v listopadu 2011 negativní mediální reakci vůči naší církvi, která výrazně církev poškodila. Při následné kontrole Finančního úřadu, která byla ukončena 22. 1. 2013, nebylo zjištěno žádné porušení rozpočtové kázně ve smyslu zákona 218/2000 Sb. Se závěry kontroly FÚ byla seznámena ústřední rada dne 25. 1. 2013 a církevní zastupitelstvo dne 9. 2. 2013.

ThDr. Tomáš Butta, patriarcha

RNDr. Ivana Macháčková CSc., místopředsedkyně ústřední rady ČČSH

Ústřední rada ČČSH vyhláší výběrové řízení na místo vedoucího redaktora/redaktorky Českého zápasu, periodického tisku ČČSH

Předpoklady: VŠ vzdělání (teologického nebo žurnalistického směru, popř. jiné humanitní), praxe v oboru, publikační činnost, schopnost kreativního myšlení, základní znalost používání grafických programů na PC, ochota učit se nové věci, členství v církvi ČČSH, občanská bezúhonnost.

Přihlášku obsahující životopis, motivační dopis, kontaktní údaje a případně reference zašlete do 1. 3. 2013 na Úřad ÚR ČČSH k rukám ředitelky poštou na adresu:

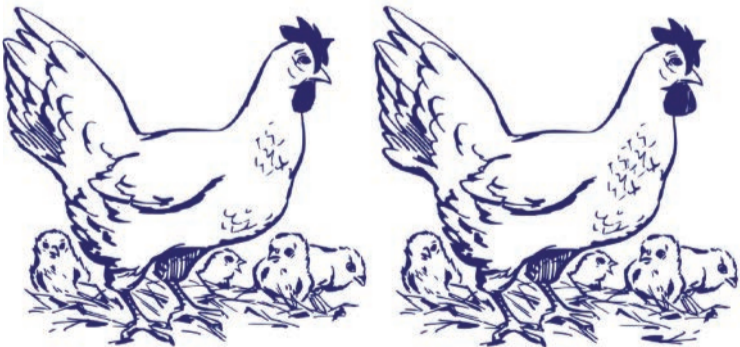
ÚR ČČSH, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6, nebo e-mailem: katerina.kozakova@ccsh.cz, termín nástupu 1. 4. 2013, plat dohodou.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Nárek nad Jeruzalémem

Pán Ježíš říká, že chtěl shromáždit lid izraelský jako kvočna shromažďuje pod svá křídla kuřata, oni však nechťeli (L 13,34). Chcete vy najít pět rozdílů mezi oběma obrázky?

(Řešení z minulého čísla: Budeš se klanět Hospodinu a jeho jediného uctívat.)
Jana Krajčřířková

